

Xavier Garcia

Periodista

Baix Camp: Miró

Em proposo comentar dos llibres que han sorgit de l'entronca popular del Baix Camp (un a Mont-roig i l'altre a Alforja) i que ens relaten una història catalana del segle XX. Es tracta, el primer, de *Joan Miró i Mont-roig: pal de ballarí (1911-1929)*, de Martí Rom, publicat per Arola Editors de Tarragona; i el segon, de *L'àngel del fracàs (Herència intestada)*, de Gerard Salvat, publicat també a Tarragona per Silva Editorial.

EL TEXT MIRONIÀ —degut a l'enginyer industrial i historiador local, Josep-Miquel Martí Rom (Mont-roig, Barcelona, 1950)— és, dins la multitud de textos dedicats al pintor, la peça biogràfica, detallada i minuciosa que ens faltava justament per conèixer a fons els anys essencials del Miró tel·lúric (del 1911, quan hi arribà per primer cop, el 1929, quan completa el cicle més directament influït per Mont-roig).

L'AUTOR —que ja el 1979 col·laborà a organitzar el gran homenatge de Mont-roig al seu il·lustre fill adoptiu i que ens oferí, amb Glòria Alsina, el magnífic documental *D'un roig encès: Miró i Mont-roig*— ha establert, amb aquest volum, una cronologia precisa dels entrants i sortints de Miró durant aquell període fonamental, entre els difícils inicis, a Barcelona i Mont-roig, i l'angoixant consolidació, a París, sobretot a partir del 1925, cinc anys després del primer viatge.

EN AQUEST ITINERARI trobem fragments de la correspondència

JOAN OLLER

que manté amb uns quants amics de l'ànima, artistes com ell, com

ara Sebastià Gasch, Josep-Francesc Rafols o Enric C. Ricart; hi

descobrim, gràcies al catàleg complet de dibuixos i pintures existents a la Fundació Miró, de Barcelona, la descripció de l'evolució de l'obra realitzada a Mont-roig, complementada amb la feta a París, durant els sis mesos de cada any del citat període.

I, SOBRETOT, PODEM apreciar la base material del microcosmos mironià de Mont-roig: tot aquell país agrícola, de forta cultura i saber rural, que l'artista es fa seu i que, en diverses fases ben marcades, sublima —a diferència del noucentisme urbà— com a símbol d'una possible Catalunya futura. Ja sabem, pel mateix Miró, que Mont-roig fou el seu paradís existencial i creatiu, fet d'homes i dones de la terra (*Cap de pagès català*, *La masovera* o *La vaileta*), acompanyats, entre el cel i les formigues, per tota una cort vegetal, animal i mineral que pinta en format realista i que, després, *surrealitzava* transformant-los en signes bàsics de potència espiritual. Això és el que aprenem: els humils i silenciosos moviments i objectes de la natura convertits en icones de significació filosòfica i poètica.

L'autor analitza el llibre 'Joan Miró i Mont-roig: pal de ballarí (1911-1929)', de Martí Rom